

Generalforsamling, Danske Malermestre. Mundtlig beretning, lørdag 21. juni 2025, Helsingør

Tirsdag 10. juni var en ganske særlig dag. Lidt over otte om morgenen, tror jeg det var, rundede vi seks millioner mennesker i Danmark. Sidst vi rundede en million mennesker her til lands, var tilbage i 1973, hvor vi rundede de fem millioner mennesker.

At vi rundede seks millioner mennesker, skyldes indvandring fra udlandet. Det er forklaringen på, at vi er blevet flere og ikke færre. Alene de seneste par år er der kommet over 50.000 flygtninge fra Ukraine.

At væksten i antallet af mennesker skyldes indvandring, kan man så takke for eller forbande – alt efter temperament.

Og der skal da nok være dem, der vil være fly forbandet over antallet af udlændinge i Danmark. At de kommer fra de forkerte lande, at de er skyld i al dårlighed, og at vi ville være bedre stillet, hvis vi bare var os selv.

Det er ikke den diskussion, jeg her ønsker at begynde. Jeg vil nøjes med at konstatere, at uden den udenlandske indvandring, uden den udenlandske arbejdskraft, havde det været så som så med den bundsolide, danske økonomi.

Uden den udenlandske arbejdskraft havde vi simpelthen ikke haft hænder til at producere vare og tjenesteydelser i det omfang, det sker i disse år. Vi havde simpelthen været fattigere.

I vinter offentliggjorde Danske Byggefag, som er en sammenslutning af syv FH-fagforbund på byggeområdet, en analyse, som viste, at byggeriet i disse år oplever en stor vækst i beskæftigelsen, en vækst, der er båret af den udenlandske arbejdskraft. 17 procent af de fuldtidsbeskæftiget i byggeriet er i dag udlændinge.

Hertil kan ganske givet lægges et par procent, som ikke er organiseret.

Og tag vores egen verden, vores egne firmaer, tror I, at vi i malerfaget havde kunnet – kan for den sags skyld – uddanne det antal malersvende, som vi reelt står og mangler?

Når alt dette er sagt, vil jeg også gerne slå fast, at arbejde i Danmark naturligvis skal ske efter gældende dansk lovgivning. Der skal ikke snydes på vægten – under nogen omstændigheder.

Vi har gennem længere tid hørt om en stigende bekymring over brugen af udenlandske, enearbejdende mestre, bedre kendt som arme- og ben-virksomheder. Efter den brugte model bliver store entrepriser delt op i en lang række underentrepriser, som så bliver udliciteret til de udenlandske mestre.

Som selvstændig har du – og skal du – naturligvis helt selv bestemme, hvordan du vil arbejde, hvor længe du vil arbejde og til hvilken pris. Det skal jeg ikke blande mig i, det skal vi ikke blande os i.

Alligevel gik vi, Ole Draborg, repræsentanter fra Malerforbundet og jeg selv til beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen for at gøre opmærksom på, at vi står med et akut problem i malerfaget, i byggeriet i det hele taget, hvor tendensen med enearbejdende udlændinge spreder sig som ringe i vandet.

Igen, vi har ingen interesse i at lægge forhindringer i vejen for de muligheder, man har for at arbejde som selvstændig og på præcis den måde, man ønsker at gøre det. Det er faktisk ikke noget, som hverken vi eller beskæftigelsesministeren har mulighed for at blande os i.

Men vi er også nødt til at være helt klare i mødet; de priser, mange af virksomhederne går til, rækker så langt fra til et almindeligt liv i Danmark. Det giver kun mening, hvis du omgår reglerne.

Og modellen har potentiale til at ødelægge såvel malerfaget som byggeriet generelt, derfor gik vi til ministeren. Først var hun forundret over, at vi var kommet; det var jo os selv, der havde ønsket så få regler på området, som muligt.

Vi var så nødt til lige at rette en lille misforståelse; vi kom jo ikke fra Dansk Industri. Det er muligt, at DI ønsker sig lempeligere regler, men det gør vi ikke. Vi kunne for eksempel godt se en idé i, at der bliver sat et loft over, hvor mange underentrepriser, en given opgave kan splittes op i.

Og ministeren var faktisk meget optaget af, hvad vi fortalte hende – og hun var ikke mindst opsat på at se, hvad man kunne gøre.

Jeg kan love jer, at vi følger det her tæt. Og vi planlægger faktisk også at sætte møder op med såvel skatteministeren som erhvervsministeren. Vi ønsker ikke nødvendigvis mere kontrol og flere regler, men alene en overholdelse af de gældende regler ville være et fremskridt.

Et faktum er i hvert fald at det bør kunne kontrolleres, om der er tale om et længerevarende forhold mellem hovedentreprenør og en enearbejdende mester. For så er det at sidestille med et ansættelsesforhold mellem en arbejdsgiver og en arbejdstager med alle de regler, der så gælder og skal overholdes.

Mens vi er ved de store virksomheder; vi ser i øjeblikket en udvikling i malerfaget, der peger på færre, men større firmaer. En grundlæggende forklaring på dette er kunderne. Flere og flere udbydere af virksomheder som er så store, at kun de allerstørste virksomheder har mulighed for at byde på opgaverne.

Jeg er dog helt overbevist om, at der fortsat vil være mange opgaver til mindre firmaer, jeg tror nemlig også på, at en generelt øget velstand i befolkningen vil medføre, at man ringer til maleren, når man skal have malet. Der sker nemlig også noget andet; hvor mange tidligere udførte småreparationer i hjemmet, sker det i meget mindre omfang i dag.

Og jeg tillader mig at påpege, at ligesom det er gået på området for færdigmat, hvor det i dag skal være nemt og hurtigt at gå til, vil man i fremtiden hellere bruge tiden på noget andet end at vedligeholde sin bolig.

Vi skal også lige huske på, at de store virksomheder i dag også har lærlinge; det generelle billede i dag er det, at også de store virksomheder har lærlinge og løfter ansvaret for uddannelsen. Vi er på vej væk fra, at det alene er de mindre virksomheder, der bærer uddannelsen.

Lige en sidste ting mens vi er ved de store virksomheder. Hvis vi ikke i Danmark har virksomheder, der i størrelse og antallet af malersvende rent faktisk er i stand til at løfte kunderne udbud, ja så havde vi set en række store, europæiske spillere i byggeriet. Mig bekendt har vi til gode at se de store tyske koncerner på danske byggepladser.

Når vi taler fortsat vækst og velstand, er der én ting, vi heller ikke må glemme. Vi er også desværre også rigtig gode til at lægge begrænsninger ned for os selv. Vi kalder det bare noget andet, vi kalder det blandt andet regulering.

Tag nu bare den fortsatte krig i Ukraine. Den russiske aggression har langt om længe vækket de europæiske lande, der efter at have indhøstet en fredsdividende mange gange efter Berlinmurens fald og Sovjetunionens

kollaps sidst i 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne har sat gang i en længe tiltrængt oprustning af de enkelte landes forsvar.

Danske politikere – ingen nævnt og ingen glemt – har over en meget bred kam medvirket til, at det danske forsvar nærmest er ikkeeksisterende. Det bliver der nu langt om længe rådet bod på.

Det danske forsvar har gennem de sidste mange måneder fået tilført flere penge, end det har været tilfældet længe – om nogensinde før i det omfang, det sker nu.

Danmarks mål er nu at øge forsvarsbudgettet til 3,5 pct. af BNP. Men en ting er dyre indkøb af nye våbensystemer noget helt andet, som oprustningen også har afsløret, er, at forsvaret er i krig med lovgivningen.

En tiltrængt renovering af Rosenborg Kaserne i København kræver opstilling af barakker til genhusning af soldater. Men Københavns Kommune skal dispensere fra planloven, før barakkerne kan opstilles, og forsvaret frygter, det kan trække ud i årevis. I Viborg kan en helikopterlandingsplads på Flyvestation Karup ikke bruges, fordi den er overbegrøet med mos. Og kommunen vil ikke give en dispensation til flyvestationen til at sprede kalk, som kan bekæmpe mosset.

Regeringen vil give forsvarsministeren magt til at udstede bekendtgørelser, der stort set vil kunne overtrumfe alle regler og procedurer ved militære og beredskabsmæssige bygge- og anlægsprojekter. Meget fornuftigt, men forsvarets problemer er vel blot et udtryk for, at vi er gået alt for langt i rigide regler og stivbenet lovgivning. For det er jo ikke kun forsvaret, der render panden mod en mur.

En analyse fra SMVDanmark viser, at bureaukrati koster SMV'erne over 14 milliarder kroner årligt, og at virksomhederne tilsammen bruger mere end 49 millioner timer på bureaukrati om året. Det svarer til flere end 25.300 fuldtidsstillinger. Det er ressourcer, der kunne have været brugt på at skabe vækst og udvikling i danske virksomheder.

Og hvis vi så lige tager et smut forbi Bruxelles; Europa-Kommissionen bad den italienske økonom, politiker og tidligere direktør for Den Europæiske Centralbank (ECB) Mario Draghi om kigge nærmere på den europæiske konkurrenceevne og komme med sit bud på, hvordan Europa kunne ruste sig på fremtiden.

Det kom der en knap 400 sider lang rapport, Fremtiden for den Europæiske konkurrenceevne, ud af.

Jeg skal spare jer for detaljerne, men noget af det, Draghi peger på, er at der fra 2019 og frem til 2024 var vedtaget 13.000 love, regler og direktiver i EU, der påvirker de europæiske virksomheder og deres konkurrenceevne.

Det bliver sagt i spøg, at man i USA innoverer, at man i Kina producerer, og at man i EU regulerer. Det ser unægtelig ud som om, der er noget om snakken.

Om små 10 dage overtager Danmark med Mette i spidsen EU-formandskabet. Nu har man virkelig muligheden for selv at påvirke mængden af love og regler, mængden af bureaukrati, der bliver besluttet af overivrige politikere, der ser det som deres fornemmeste arbejde at sætte et aftryk på lovgivningen. Så nu skal afbureaukratisering på dagsordenen.

I Danmark sætter Finansminister Nicolai Wammen kursen; han vil spare mindst 5,5 milliarder kroner i staten frem mod 2030. Det svarer omtrent til 6.500 fuldtidsstillinger. Nicolai Wammen siger selv, at det statslige

bureaukrati er vokset i et omfang, der gør det nødvendigt at sætte ind. Den samlede besparelse måtte i mine øjne gerne have været højere. Og jeg håber, der kun er tale om en begyndelse.

For meget af det er altså kvalificeret spild af tid; tag bare direktivet om tidsregistrering eller de omfattende krav til ESG-registrering fra EU. Her er kommissionen dog selv kommet på andre tanker og har stillet forslag om at lempe de massive krav til ESG-rapportering, så de fremover kun skal gælde virksomheder med minimum 1000 ansatte og en omsætning på 50 millioner Euro eller derover.

Der er kun tale om et forslag fra kommissionen, men alene det, det bliver stillet, tyder på at der er nogen, der har indset, det er gået for vidt.

Mette, Lars og Troels, nu er det altså op til jer, om I vil tage kampen op, når I nu sidder med formandskabet. En anden løsning er, at vi måske i Danmark mere skal gøre som i Grækenland, for hvorfor skal vi absolut implementere samtlige love og europæiske direktiver – ofte før blækket i underskrifterne er nået at tørre?

Det er bestemt ikke altid, vi behøver at være de første.

Mens Mette og Lars og Troels er travlt beskæftiget de næste seks måneder med de store linjer og EU-politik, er ansvaret for dansk politik i høj grad lagt over til andre toppolitikere – herunder finansminister Nicolai Wammen.

Er der nogen, der har et nemt job, så er det da ham. Dansk økonomi boomer som allerede nævnt og den høje beskæftigelse sikrer masser af skattekroner i kassen. Der jo ikke den skuffe i skrivebordet Nicolai kan åbne uden at finde en milliard eller to mere til det økonomiske råderum. Sådan et skrivebord ville jeg da gerne have...

Men det er værd lige at huske på i den sammenhæng, at ja, det er Nicolai Wammen, der som finansminister 2025 åbner skuffer og finder penge, men meget har han altså at takke tidligere, borgerlige regeringer for.

Kendsgerningen er nemlig, at uden de mange reformer op gennem de seneste 30 år, som borgerlige regeringer har stået på mål for, så havde vi næppe haft samme velstand, som vi har nu.

Og det er vigtigt, at det reformarbejde ikke går i stå, hvis man i fremtiden skal være lige så heldige, som vi er nu. Derfor nytter det heller ikke, at vi ikke får diskuteret den pensionsreform, som Socialdemokratiet har bragt i spil, men som med Mettes egne ord ikke haster med at gøre konkret.

Man kunne godt sidde tilbage med den mistanke, at et udspil til en pensionsreform skal være et led i den socialdemokratiske valgkampagne op til det folketingsvalg, vi senest skal afholdes senest til oktober næste år.

Og ender regeringspartierne med at gå til valg samlet, eller kommer de til at slås fra udspil til udspil? Vil der være et reelt blåt alternativ til en regering med Socialdemokratiet? Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, de konservative og Liberal Alliance lykkedes med at stå samlet til Grundlovsdags-møder for 14 dage siden.

Men hvordan ser det ud, når vi skal til valg – som sagt om et års tid?

Nå, mere håndgribeligt er nogle af de politiske resultater, som SMVDanmark har været med til at skabe i 2024. Der er indtil flere, vi godt kan være tilfredse med.

Håndværkerfradraget blev genindført. SMVDanmark havde en finger med i spillet, da regeringen spillede ud med en reform af erhvervsuddannelserne og blandt mere tilførte markant flere midler end længe set. En model for Juniormesterlære for elever i 8. – 9. klasse er blevet indført. Med den får flere folkeskoleelever mulighed for at lære håndværksfagene at kende.

Og jeg er da helt sikker på, at vi i malerfaget nok skal finde plads til at vise eleverne, hvad det vil sige at være i et malerfirma, ikke?

Tilbage til SMVDanmark, de er også lykkedes med at få sat bureaukrati på dagsordenen – i Folketinget, men også gennem samarbejdspartnere på europæisk plan. Og de har fået gang i en debat på europæisk plan om de lange betalingsfrister, vi desværre alt for tit bliver mødt af.

Vigtige mærkesager – også for os!

Vigtigt for os har det også længe været, at vi havde vores eget, godkendte ankenævn, Håndværkets Ankenævn. Eller rettere – vi havde lært at elske det. For i tidernes morgen blev Håndværkets Ankenævn alene oprettet under trussel fra Erhvervsministeren om indgriben, hvis ikke branchen oprettede egne, godkendte ankenævne. Det har været dyrt, men på det seneste er det faktisk lykkedes at strømline ankenævnet så økonomien var til at leve med for Danske Malermestre.

Men i kredsen bag ankenævnet valgte Dansk Håndværk at trække sig. De var den væsentligste økonomiske bidragsyder, og med den beslutning var der simpelthen ikke basis for at drive ankenævnet videre. Håndværkets Ankenævn slukker helt officielt 1. januar 2026 – vi skal nok holde jer orienteret om, hvad der kommer til at ske.

Et er dog sikkert – vi skal finde en anden løsning, så vi fortsat kan opretholde vores garantiordning. Og en af de løsninger der drøftes pt., er et fælles ankenævn med deltagelse af organisationerne bag Håndværkets Ankenævn, Dansk Industri og TEKNIQ. Og vel at mærke et privat ankenævn uden forpligtelsen til at behandle sager for uorganiserede virksomheder. En smuk løsning der samler hele den organiserede byggebranche.

Ingen beretning uden et afsnit om uddannelse, og inden jeg slutter, vil jeg minde om de ændringer af svendeprøven, som vi sammen med Malerfagets Faglige Fællesudvalg har besluttet, og som træder i kraft i august næste år.

Vi hæver blandt andet karakterkravet til en bestået svendeprøve fra 400 til 600 point. Gør vi det så ikke sværere at bestå prøven? Jo, men vi tror også på, at det bliver mere attraktivt at søge uddannelsen, når der bliver stillet krav og at det faktisk ikke bare er ligetil at bestå svendeprøven.

Vi får også produceret instruktionsfilm, der beskriver, hvordan svendeprøven skal bedømmes. Vil det gøre det nemmere eller sværere at bestå svendeprøven? Det vil i hvert fald sikre, at vi over hele landet bedømmer prøven ens – at vi følger nogle fælles retningslinjer.

Lakpladen har vi også kigget på. Man må lave den som man vil, og man må også bruge gulvlak. Men hvis der bruges rulle får man nul point.

Endelig udgår den opgave, der omhandler opmåling. Det bliver fremover en del af undervisningen på tredje hovedforløb.

Jeg skal også lige huske at minde jer om, at Danmark er værter for EuroSkills som afholdes i Herning. Mesterskaberne løber fra 9. til 13. september og små 600 talenter fra hele Europa deltager – det er faktisk det højeste antal deltagere nogensinde.

Vores deltager ved Euro Skills, Camilla Lindholm Gelmer fra Marlenes Malerfirma i Varde, vandt DM i Skills sidste år og har lige trænet op til mesterskaberne i Herning lige siden.

I skylder jer selv at lægge vejen forbi og se Camilla og alle de andre dygtige deltagere.

Inden jeg nu overgiver min beretning til forsamlingen, vil jeg sende en stor tak til vores bestyrelse og mine to næstformand, vores direktør og personalet i Danske Malermestre, uanset om det er i Aarhus eller København. I gør en stor indsats for vores medlemmer.

Jeg vil også gerne takke samarbejdspartnere i SMVdanmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Malerfagets Faglige Fællesudvalg, Arbejdsmiljøhuset samt Malerforbundet i Danmark. Hvad sidstnævnte angår er vi så langt fra altid enige – men vores blik er rettet mod malerfaget. Tak til jer alle.

Med disse ord overlader jeg beretningerne til forsamlingen.